

Kompassie jaarbeeld 2018

Voorwoord

Het jaarbeeld van Kompassie schetst in 10 bladzijden onze activiteiten in het jaar 2018 en wat dat heeft opgeleverd.

Samenvattend was het een jaar van ontmoeting. Ontmoetingen tussen en met oude bekenden, nieuwe contacten, vrijwilligers, lotgenoten, partners in het veld, Haagse burgers met en zonder psychische kwetsbaarheid, lokaal of regionaal, één op één of in groepsverband, bij ons in het pand of in het theater.

Bij Kompassie zijn we oprecht geïnteresseerd in de ander en gaan we graag het gesprek aan. Bij voorkeur met een kop koffie erbij, daar hebben we er in 2018 maar liefst 34.000 van geschonken.

Veel leesplezier,

team Kompassie

Mei 2019

Over stichting Kompasie

Doelstelling

Kompasie is het onafhankelijke stedelijke steunpunt mentale gezondheid, vanuit cliëntenperspectief in Den Haag. Het is een voorliggende voorziening, voor alle psychische kwetsbare Haagse burgers en hun naasten.

Kompasie is als vrijwilligersorganisatie (informele zorg) een zinvolle aanvulling op de al bestaande instanties. Wat haar onderscheidt van professionele zorgaanbieders is het werken vanuit cliëntperspectief.

Kompasie richt zich in eerste instantie op de inzet, en daarmee het herstelproces, van vrijwilligers met eigen(familie)ervaring. Opdat zij kunnen werken aan hun eigen herstel en op hun beurt hun lotgenoten kunnen ondersteunen, versterken en bijstaan.

De signalen die voortkomen uit de ondersteuning en begeleiding van bezoekers in het steunpunt worden door Kompasie onder de aandacht gebracht bij gemeente en zorgaanbieders. Door deze combinatie van individuele en collectieve belangenbehartiging houdt Kompasie goed zicht op de actuele ontwikkelingen binnen de GGz en het gemeentelijk beleid, en de effecten hiervan op haar doelgroep.

Onze primaire taak is:

- 1) Individuele ondersteuning van cliënten en naasten, door middel van
 - informeren
 - adviseren en voorlichten
 - praktische ondersteuning
 - emotionele ondersteuning

Daarnaast hebben we twee aanvullende specifieke programma's:

- 2) Preventie en stigmabestrijding
- 3) Collectieve belangenbehartiging

Medewerkers

De uitvoerende werkzaamheden van Kompassie worden verricht door vrijwilligers met eigen (familie)ervaring. Zij worden hierin gecoacht en ondersteund door een klein team van beroepskrachten, opdat zij hun taken zo goed mogelijk kunnen uitvoeren. De directeur is eindverantwoordelijk.

Gedurende 2018 waren er totaal 80 vrijwilligers (inclusief 5 vrijwillig bestuursleden) verbonden aan Kompassie en 6,94 FTE beroepskrachten.

Deskundigheidsbevordering

Om ervoor te zorgen dat de vrijwilligers bij Kompassie voldoende zijn toegerust om hun werk goed te kunnen doen, is er op diverse momenten van het jaar aandacht geweest voor deskundigheidsbevordering. Zo is tot driemaal toe de algemene introductietraining aangeboden, een aantal functie specifieke trainingen (bv. voor familiecoaches of onafhankelijke cliëntondersteuners Wmo) en vier themamiddagen (bv. over 'Inzetten van eigen ervaring' en 'Begrenzing').

Samenwerking

Kompassie heeft een stedelijke functie, maar werkt vanuit één centrale locatie. Om in alle wijken, bij alle psychisch kwetsbare burgers en bij alle relevante (doorverwijzende) organisaties goed op het netvlies te (blijven) staan, worden contacten in het veld goed onderhouden en worden waar mogelijk nieuwe samenwerkingsrelaties aangegaan; per activiteit en Kompassie-breed. Opdat de ondersteuning aan psychisch kwetsbare burgers en hun naasten binnen Den Haag optimaal wordt georganiseerd en ingezet.

Maar ook om bewustwording en begrip te creëren, over psychische kwetsbaarheid en de impact ervan, op zowel degene die het ondervindt als de mantelzorgers.

Ook in 2018 heeft Kompassie volop samengewerkt, lokaal, regionaal en landelijk, met behoud van haar onafhankelijkheid.

Activiteiten

Programma 1: Individuele Cliëntondersteuning van cliënten en naasten

Algemeen

In het steunpunt biedt Kompasie individuele ondersteuning op maat, aan mensen met psychische problemen en/of direct betrokkenen. Mensen uit de doelgroep kunnen terecht met allerlei vragen op het gebied van behandeling, de Wmo, sociale contacten, wonen, leren, financiën, werken en nazorg. Ook kan men terecht voor mentale ondersteuning.

Er is actueel foldermateriaal aanwezig over ziekten, cliënten- en familieorganisaties, aanbod van hulpverlenende instanties, lotgenotengroepen, thema-avonden en activiteiten in de stad die (ook) toegankelijk zijn voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Men kan zonder afspraak binnenlopen en direct in gesprek komen met één van de vrijwilligers. De dienstverlening is gratis.

Kenmerkend aan de ontvangst en de manier van werken van Kompasie is de gastvrijheid en toegankelijkheid.

Het steunpunt is dit jaar versterkt met een flink aantal nieuwe vrijwilligers. Gezien het nog altijd toenemende aantal bezoeken aan Kompasie en de toegenomen diversiteit aan ondersteuning welke we vanuit het steunpunt aanbieden (zoals Mantelzorgondersteuning GGz en Onafhankelijke Cliëntondersteuning Wmo) is een stevig vrijwilligersteam (kwalitatief en kwantitatief) een vereiste.

In tegenstelling tot vorige jaren bleef het rond de zomervakantie aanhoudend druk. Na de zomer nam deze drukte alleen nog maar toe.

De vragen worden ook steeds complexer.

Het steunpunt was in 2018 van maandag t/m vrijdag geopend, totaal 1440 uur.

De meeste mensen bezochten ons op inloopbasis. Vrijwilligers van Kompasie hielden wekelijks spreekuur bij Reakt Platinaweg. Totaal zijn er dit jaar 9986 contacten geregistreerd bij Kompasie. Dat is de optelsom van de 8809 bezoeken aan het steunpunt en 1177 lotgenotencontacten via de lotgenotengroepen.

Onafhankelijke vrijwillige cliëntondersteuning Wmo GGz

Binnen Den Haag dragen Kompasie en MEE Zuid-Holland Noord op verzoek van de gemeente een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de onafhankelijke cliëntondersteuning Wmo aan de GGz-doelgroep. Kompasie zorgt voor de vrijwillige cliëntondersteuning, MEE verzorgt de professionele cliëntondersteuning.

In 2018 is de Onafhankelijke Cliëntondersteuning Wmo volledig ingebed in de reguliere dienstverlening door het steunpunt. Bezoekers kunnen nu op elk moment van de week hier terecht voor Onafhankelijke Cliëntondersteuning.

Het werkbezoek van VWS aan de gemeente Den Haag in maart vond op onze uitnodiging bij Kompasie plaats. De gemeente heeft deze bijeenkomst verteld hoe zij de onafhankelijke cliëntondersteuning binnen Den Haag heeft georganiseerd. Kompasie heeft die middag samen met enkele vrijwilligers een korte presentatie gehouden over onze eigen ervaringen.

Eén van de cliënten welke we hebben ondersteund bij zijn Wmo-aanvraag is benaderd door de gemeente om mee te werken aan een promotiefilmpje over de Onafhankelijke Cliëntondersteuning Wmo in Den Haag. Het filmpje is te zien op de website van de gemeente en op de website van Kompasie.

Coaching bij zingeving

In 2018 waren er drie coaches actief, gedurende vier dagdelen per week. Zij ondersteunden mensen behalve bij het vinden van vrijwilligerswerk ook bij het vinden van ándere vormen van zinvolle dagbesteding.

Totaal hebben er in 2018 41 mensen gebruik gemaakt van de deze coaching.

De aanmeldingen kwamen vanuit verschillende organisaties, maar de meeste mensen kwamen bij dit project terecht vanuit ons eigen steunpunt.

Mantelzorgondersteuning GGz

Kompassie komt óók op voor de belangen van familieleden en naastbetrokkenen van iemand met een psychische kwetsbaarheid.

Met ingang van 1 juni 2018 hebben wij, naast de coördinator, een medewerker Mantelzorg GGz aan kunnen stellen voor 24 uur per week.

In maart en november is de basistraining Familiecoach GGz nogmaals gegeven en is er een co-trainer opgeleid. Totaal zijn er nu 6 familiecoaches actief bij Kompassie. Op diverse momenten in de week kan een afspraak met hen worden gemaakt, eventueel ook in de avonden.

Gedurende het jaar zijn er drie mantelzorgcafé 's GGz georganiseerd. Deze avonden stonden in het teken van ontspannen en het ontmoeten van gelijkgestemden. Er werd een lichte maaltijd geserveerd en een leuke activiteit aangeboden. De avonden werden goed bezocht, telkens door zo'n 20 - 30 mantelzorgers GGz.

Er is volop geïnvesteerd in nieuwe samenwerkingen, o.a. met PEP, het lectoraat Mantelzorg van de Haagse Hogeschool, de Denktank Hersenletsel in de Buurt (een initiatief van Middin) en de ondersteuningsgroep Hotelouders (een initiatief van Voor Welzijn).

Tijdens de dag van de Mantelzorg heeft Kompassie samen met het lectoraat Mantelzorg van de Haagse Hogeschool, en met medewerking van de gemeente Den Haag, een moreel debat georganiseerd. Titel van het debat 'Samen zorgen in de GGz. Hoe nu verder?'

Op diezelfde datum vond 's avonds de première plaats van de voorstelling 'FF D'R UIT'. De basis voor deze voorstelling werd gevormd door de interviews die Stichting Bedtimestories gehouden heeft met 4 mantelzorgers GGz en verslaving, die begeleid en ondersteund worden door de familiecoaches van Kompassie.

Crisiskaart

Kompassie heeft in 2018 subsidie ontvangen van ZonMw, met betrekking tot de Crisiskaart. Zo kan Kompassie er voor zorgen dat de Crisiskaart binnen Den Haag meer bekendheid krijgt en er meer kaarten kunnen worden gemaakt dan voorheen het geval was. Dit in samenwerking met Parnassia, de GGD, de gemeente Den Haag en diverse samenwerkingspartners. Kompassie is ook nauw betrokken bij de ontwikkeling van de Crisiskaart op landelijk niveau.

De Crisiskaart is een gevouwen kaart op bankpasformaat, die de kaarthouder altijd bij zich draagt. Hierop staat wat omstanders en hulpverleners moeten doen óf laten als de kaarthouder een psychische crisis doormaakt. Hierdoor behoudt de kaarthouder de regie, ook als deze psychisch de weg kwijt is en zijn of haar wensen niet meer kan verwoorden. Crisisituaties kunnen zo worden voorkómen of verlopen minder heftig.

In juni zijn totaal tien (vrijwillig) medewerkers van Kompassie getraind, zodat zij goed voorbereid aan de slag konden als crisiskaartconsulent óf voorlichting konden geven aan verwijzers en potentiële kaarthouders, over de werking en de meerwaarde van een Crisiskaart.

De projectfase is door ZonMw inmiddels verlengd tot aan augustus 2019.

Programma 2: Preventie en stigmabestrijding

Voorlichting en presentatie

De voorlichtingsgroep van Kompassie bestaat uit tien ervaringsdeskundigen. Zij hebben inzicht verkregen in hun eigen herstelproces en geleerd hoe zij hun ervaringskennis over kunnen dragen op anderen. Door middel van voorlichting, gastlessen en workshops proberen zij negatieve beeldvorming tegen te gaan, kennis te vergroten en begrip te creëren ten aanzien van het leven met een psychische kwetsbaarheid.

In 2018 zijn er totaal 43 voorlichtingen en presentaties gegeven. Dit jaar was Kompassie wederom welkom als gastspreker bij de Haagse Hogeschool, het kinderwerk van VOOR Welzijn en de Politieacademie Den Haag. Nieuwe opdrachtgevers waren ROC Mondriaan MBO Maatschappelijke Zorg en Hogeschool In Holland HBO Social Work. Nieuw waren ook de voorlichtingen m.b.t. participatie, activering en werk. Mooie ontwikkeling is dat we een vaste plek hebben gekregen binnen het psycho-educatieprogramma van de afdeling Depressie van PsyQ. Elke 5 weken schuiven we aan bij zowel de dinsdag- als de donderdaggroep. We vertellen dan wat Kompassie kan betekenen voor de cliënt zélf en ons mantelzorgproject voor de naastbetrokkene.

Ontmoetingsbijeenkomsten

Op 15 april organiseerde Kompassie voor de 2e maal de voorstelling 'Vind je het GEK!', over en voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.

In samenwerking met Indigo Preventie hebben we tot drie maal toe een interactieve bijeenkomst 'Omgaan met angst' kunnen houden in het pand van Kompassie. Hier kregen we veel positieve reacties op, zowel op de avonden zelf als achteraf.

Lotgenoten en gebruik door externen

Buiten de openingsuren is bij Kompasie ruimte voor lotgenotengroepen. Hier nemen per groep ongeveer 8 á 10 mensen maandelijks aan deel. Deze groepen komen voort uit landelijke en lokale verenigingen van cliënten en worden vanuit die verenigingen inhoudelijk aangestuurd. Kompasie draagt zorg voor de faciliteiten.

In 2018 boden we ruimte aan lotgenotengroepen voor OCD (Obsessieve – Compulsieve Stoornis), A.D.H.D. (Attention Deficit Hyperactivity Disorder), Depressie (2 groepen), ASS (Autisme Spectrum Stoornis) en aan ontmoetingsgroep stichting Kaabassi.

Naast de lotgenotengroepen maakten ook diverse andere personen en organisaties gebruik van ons pand. Zo hield het Autisme Info Centrum (AIC) elke woensdagochtend spreekuur en hield familievereniging Ypsilon haar Psysalon bijeenkomsten bij Kompasie. Maandelijks vergaderde de werktafel Centrum van het Haags Steunsysteem bij ons in het pand.

Hersteltrainingen

De Parnassia Academie heeft dit jaar opnieuw tot drie maal toe haar training 'Herstellen doe je zelf' in het gebouw van Kompasie aangeboden. In ruil voor de faciliteiten mocht Kompasie per training 3 cursisten aanleveren. Deze samenwerking bevalt ons goed en wordt voortgezet in 2019.

Eind van het jaar heeft Kompasie een aanvraag ingediend bij zorgverzekeraar VGZ, om in aanmerking te komen voor het GGZ Herstelinitiatief: een geldprijs waarmee we een herstelinitiatief kunnen bekostigen. We hebben deze prijs gewonnen, hierdoor zullen we in 2019 een schrijftraining aan kunnen bieden aan onze eigen vrijwilligers. Omdat schrijven heel steunend kan zijn binnen herstel, en energie en plezier kan geven.

Programma 3: Collectieve belangenbehartiging

Kompassie coördineert en komt op voor het collectieve belang van alle Haagse burgers met een psychische kwetsbaarheid. Dit doen we in nauwe samenwerking met hen of we ondersteunen hen in het opkomen voor de eigen belangen.

We bundelen signalen, brengen deze op plekken waar ze horen en werken aan een positieve beeldvorming van de doelgroep. We dragen bij aan participatie, volwaardig burgerschap, eigen kracht en zelfregie, en proberen invloed uit te oefenen op beleid met betrekking tot mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Hier geven we als volgt vorm aan:

- *Signaleringsoverleg*: in ons dagelijkse contact met klanten horen we soms zaken m.b.t. GGz of instanties die niet goed gaan of voor verbetering vatbaar zijn. Maandelijks bundelen we deze signalen en verdelen we de acties.
- *Focusgroep*: samen met cliëntvertegenwoordigers van andere GGz partijen in Den Haag denken en praten we mee over specifieke thema's.
- *Afvaardiging (deel)raden Sociaal Domein*: via onze vertegenwoordiging worden de belangen van de GGz doelgroep behartigd in het gemeentelijk beleid.

In 2018 waren er totaal negen vrijwillige belangenbehartigers actief. Vijf van hen maakten deel uit van de kerngroep, en vier van hen maakten deel uit van het signaleringsoverleg.

Er zijn dit jaar 42 signalen besproken, in meerderheid afkomstig van de gemeente, met als belangrijkste categorieën Informatievoorziening en Organisatie. Dat heeft vooral te maken met wijzigingen in de manier van organiseren van de gemeente, de invoering hiervan heeft aanlooptijd nodig.

Ten opzichte van voorgaande jaren is het aantal signalen in de categorie Bejegening gedaald, dat is een positieve bevinding. We merken dat we sneller antwoord krijgen van de gemeente op signalen en vragen en dat er openheid is om te leren van signalen.

